

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr.

B 115:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af EU's banankvoter.

Af Kent Kirk (KF), Charlotte Antonsen (V), Annette Just (FP), Kristian Thulesen Dahl (DF), Keld Albrechtsen (EL) og Jacob Haugaard (UP). (Fremsat 21/3 96).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

Man må jo sige, at det er et bredt spektrum af partier og også en enkelt enkeltperson, som står bag dette beslutningsforslag, og jeg tror, man skal gøre sig klart, at dette beslutningsforslag kan medføre store vanskeligheder for økonomien i mange af de små AVS-lande.

Jeg vil gerne erindre om, at såvel tidligere regeringer som den nuværende har været enige om at støtte disse lande, der alle er dybt afhængige af eksportindtægter fra bananer. Denne støtteydelse er i henhold til den såkaldte Lomékonvention, og når den nuværende bananordning løber til udgangen af år 2001 er det bl.a. for at sikre en parallelitet mellem gyldighedsperioden og støtten til AVS-lande.

Regeringen har hidtil arbejdet for en forenkling og en liberalisering af bananordningens importsystemer, herunder en udvidelse af importkvoterne, for at mindske mellemhandlerens mulighed for at få utilsigtede fordele af systemet.

Regeringen er også af den opfattelse, at SF's forslag til folketingsbeslutning om at gøre noget særligt for bæredygtigt dyrkede bananer vil kunne lette forholdene for såvel de småbønder, der ofte står som producenter af disse bananer, som for arbejderne i marken.

Medlemslandene opererer tillige med mere eller mindre restriktive importregler. Således havde Tyskland toldfrihed for importen, og seks af de 12 medlemslande havde kraftige eller endog totale importbegrænsninger netop for at tilgodese deres egne produktionsområder og tidligere kolonier.

Med indførelse af en fælles markedsordning pr. 1.7.1993 blev enhedsmarkedet i kraft af det fælles importsystem en realitet også for bananer.

For at sikre opretholdelse af status quo fastsatte Rådet toldkontingenterne for de forskellige grupper af bananeksporterende lande, altså dollarzonebananerne og AVS-landene, på grundlag af de seneste års gennemsnitlige eksport til EU.

Den særlige kvote til AVS-landene skyldes den fjerde Loméaftale, som blev underskrevet af alle EU-medlemslandene den 5. december 1989 og trådte i kraft den 1. september 1991 efter at være blevet ratificeret også af det danske Folketing. I protokol nr. 5 til aftalen lover EU bl.a.:

»Ingen AVS-stat stilles med hensyn til sin udførsel af bananer til Fællesskabets markeder ringere end tidligere eller i øjeblikket, for så vidt angår den pågældende stats adgang til traditionelle markeder og dens fordele på disse markeder.«

Det er for at leve op til det, at vi skal give disse lande mulighed for at eksportere til EU.

Forslagsstillerne henviser i forslagens bemærkninger til nogle økonomiske beregninger i en rapport fra Verdensbanken. Jeg tror, det kunne være gavnligt at bemærke hertil, at det er korrekt, at Verdensbanken har finansieret og udgivet rapporten, men at alle oplysninger, udlægninger og konklusioner udelukkende står for forfatterens egen regning og ikke kan tillægges Verdensbanken, dens ledelse eller dens medlemslande, og at rapporten er udgivet i december 1994 og derfor kun i begrænset omfang bygger på praktiske erfaringer med kvotesystemet og i vidt omfang betjener sig af modelberegninger.

Således er rapportens skøn over meromkostninger for forbrugerne opstillet ud fra modelberegninger. Som udgangspunkt er der regnet med en totalt fri handel med bananer, og det er jo en situation, som aldrig har eksisteret inden for Fællesskabet. Alene derfor er det ikke en rimelig måde at gøre det på, og derfor mener jeg også, at der kan sættes et stort spørgsmålstegn ved de beregninger, som der her henvises til af forslagsstillerne.

Lad mig derfor konkludere, at en ophævelse af kvoten for import af bananer vil medføre store vanskeligheder for de AVS-lande, som er dybt afhængige af bananeksporten. Bananer fra disse lande vil i så fald blive udkonkurreret af bananer fra de latinamerikanske lande. En fjernelse af kvotesystemet vil være en tilsidesættelse af de aftaler, EU har truffet med AVS-landene, og som vi har godkendt i dette Folketing.